

In "La Saison d'Ostende" van 6 september 1906 kon men lezen : "Il est passé, hélas! le point culminant de la saison, au point de vue artistique; c'était mardi, en effet, le splendide concert où le musicien le plus considérable, le plus subtil et le plus puissant à la fois, nous a tenus, deux heures durant, sous le charme victorieux de son art, et nous a élevés avec lui dans les sphères supérieures où plane son génie. Génie! Nul ne trouvera le mot trop fort de ceux qui ont entendu s'ouvrir les portes d'or du temple de l'Idéal, aux sublimes accords par lesquels Richard Strauss traduit la transfiguration d'un âme!"

In 1906 was het RINSKOPF en de Kursaaldirectie dus gelukt Richard STRAUSS te contracteren ! Op dinsdag 4 september 1906 kwam hij een concert van eigen muziek dirigeren in het Kursaal. Een bekroning te meer voor RINSKOPF's onafletende inspanningen om de "crème" van de Europese muziekwereld naar "zijn" Kursaal te brengen !

Richard STRAUSS, nog steeds goed gekend door elke melomaan, genoot tijdens zijn leven al een benijdenswaardige faam. Geboren te München in juni 1864, toonde hij al heel vroeg een uitzonderlijk muzikaal talent. Als componist verwierf hij jong nog faam met een helaas niet meer gespeelde symphonie (1884) en enkele jaren nadien met de gekende symphonische gedichten "Aus Italiën" (1887), "Don Juan" (1889), "Mac Beth" (1890), "Tod und Verklärung" (1890), "Teil Eulenspiegels lustige Streiche" (1895) en de adembenemende "Symphonia Domestica" (1904). Twee opera's, "Feuersnot" (1901), "Salome" (1905) en een groot aantal liederen completeerden de roem van de jonge meester. Andere meesterwerken moesten het licht nog zien : zo o.a. de opera's "Elektra" (waaraan STRAUSS juist in 1906 werkte) & "Der Rosenkavalier" (1901), het ballet "Schlagobers" (1924), de orkestwerken "Festliches Praeludium" (1914) en "Alpensymphonie" (1915), het hoornconcerto (1942) en het hoboconcerto (1946), de "Metamorphosen" (1946), enz.

4 september 1906 was dus de datum van STRAUSS' eerste optreden te Oostende. Tijdens zijn verblijf alhier logeerde hij in het Hôtel Continental. Vier dagen intense repetitie met het orkest ging de uitvoering vooraf. Geen wonder als men weet hoe aartsmoeilijk STRAUSS' orkestwerken geschreven zijn, zéker toén, wanneer die stukken nog betrekkelijk nieuw waren..

Op het programma stond de 8e symphonie van BEETHOVEN, een ongewoon stuk voor het Kursaal, maar door dirigent STRAUSS bedoeld als een eresaluut aan de grote meester . Alle andere nummers waren composities van STRAUSS zelf. Zo dirigeerde hij er zijn "Don Juan", "Tod und Verklärung", de liefdesscène uit de opera "Feuersnot", het orkestlied "Hymnus" (op. 33, n. 3; 1897) en twee liederen met piano : "Traum durch die Dämmerung" (op. 29, n. 1; 1895) en "Morgen" (op. 27, n. 4; 1894), Zanger was de bariton Richard BREITENFELD, toen verbonden aan de Opéra te Frankfurt.

X X X

Het volgende jaar kwam STRAUSS terug naar Oostende. Nu bracht hij zijn echtgenote mee. De aankondiging in "La Saison d'Ostende" luidde :

VENDREDI 30 AOUT 1907
GRANDE FESTIVAL RICHARD STRAUSS
SOUS LA DIRECTION DU MAITRE
AVEC LE CONCOURS DE MME
STRAUSS-DE AHNA CANTATRICE

In genoemd seizoen-dagblad verschenen portretfoto's van de maëstro en verder ook een korte biografische schets naast lovende artikels over zijn werken.

Het programma omvatte :

- Till Eulenspiegel; symphonisch gedicht voor groot orkest op. 28.
- Lieder "Das Rosenband" (uit op. 36) en "Muttertändele" (uit op. 43) en "Wiegenlied". Ze werden gezongen door Pauline STRAUSS, vrouw van de toondichter.
- Mac Beth (op. 23).
- 2 delen uit de symphonische fantasie "Aus Italien", nl. het zeer stemmingsvolle "Am Strande von Sorrent" en de spetterende finale "Neapolitanisches Volksleben", waar de gekende melodie "Funiculi, Funicula" in verwerkt is.

Over de finale de criticus van "La Saison d'Ostende : "Nous aimons moins le final et ces impressions d'Italie ne nous feront pas oublier celles de Charpentier..." Het concert eindigde met "Königsmarch" en met enkele liederen : "Morgen" en "Die Heilige drei Könige".

Het succes was weer eens compleet. STRAUSS werd meerdere malen terug geroepen. Meteen had het Kursaalorkest een van zijn schitterendste prestaties geleverd en ook STRAUSS was trouwens vol bewondering over het 150 man sterke ensemble.

STRAUSS overleed op 8 september 1949 te Garmish-Partenkirchen.

N. HOSTYN

Lit. : GROVE'S DICTIONARY OF MUSIC AND MUSICIANS.

Volgende aflevering : JULES DESWERT

LOPENDE BIBLIOGRAFIE I.V.M. HET LEEFMILIEU

Omtrent de bescherming en de vrijwaring van het, essentieel "ons" leefmilieu is al heel wat gepraat en ook geschreven geworden. De "Belgian Environmental Research Index" is een lopende bibliografie die de Belgische wetenschappelijke en technische literatuur in verband met het leefmilieu signaleert. Hierin worden artikels vermeld uit de 150 belangrijkste Belgische tijdschriften. Publikaties van Belgische auteurs in het buitenland worden eveneens opgenomen. Ook Belgische octrooien, boeken, conferenties en symposia zijn vermeld, zelfs indien van deze laatste geen verslagen beschikbaar zijn ... In 1981 verscheen volume 12, deel A, dat 549 referenties bevat en 136 pagina's telt; de kostprijs bedraagt 100 B.F. en de bestellingen van gegadigden dienen gericht aan het N.C.W.T.D. van de "Koninklijke Bibliotheek Albert I", Keizerslaan 4, 1000 Brussel. Fotocopieën van de gerepertorieerde artikels kunnen bekomen worden, mits betaling natuurlijk, bij de Fotografische Dienst van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel.

E. SMISSAERT